

UNIVERSITY OF
THESSALY

Universitatea
Transilvania
din Braşov

UNIVERSITY OF
GLOUCESTERSHIRE
at Cheltenham and Gloucester

Palacký University
Olomouc

SPORT RESOLUTIONS^{LUK}
SPECIALIST INDEPENDENT DISPUTE SERVICE

Θέματα Ηθικής στον Αθλητισμό

Διάλεξη 10

Βία και επιθετικότητα

Μαθησιακοί στόχοι

- Τι είναι Βία και τι Επιθετικότητα
- Θεωρητικές προσεγγίσεις
- Αιτίες
- Ο ρόλος των ΜΜΕ και άλλων παραγόντων
- Παρεμβάσεις και προτάσεις
- Ηθικά ζητήματα

Ορισμοί

- **Επιθετικότητα**

κάθε μορφή συμπεριφοράς που έχει στόχο να πληγώσει ή να προξενήσει κακό σε κάποιον άλλο ζωντανό οργανισμό

- **Βία**

η φυσική πλευρά της επιθετικότητας, μέρος αυτής

Χαρακτηριστικά επιθετικότητας

- κάθε μορφή συμπεριφοράς που έχει στόχο να πληγώσει ή να προξενήσει κακό σε κάποιον άλλο ζωντανό οργανισμό

Βία και επιθετικότητα στον αθλητισμό

- Άμεσα εμπλεκόμενοι στον αγώνα (αθλητές, προπονητές, παράγοντες)
- Θεατές

Θεωρητικές προσεγγίσεις

- Θεωρία ενστίκτου
- Υπόθεση της κάθαρσης
- Θεωρία απογοήτευσης – επιθετικότητας
- Θεωρία κοινωνικής μάθησης

Η θεωρία της κοινωνικής μάθησης

Η επιθετικότητα είναι μια κοινωνική συμπεριφορά που **μαθαίνεται** μέσω της:

- ✓ άμεσης επιβράβευσης
- ✓ παρατήρησης και μίμησης

Παράγοντες που εμπλέκονται :

- ✓ θεατές
- ✓ αθλητές
- ✓ προπονητές
- ✓ αθλητικοί, πολιτικοί παράγοντες
- ✓ ΜΜΕ
- ✓ διάφοροι άλλοι παράγοντες.....
 - την ανωνυμία των φιλάθλων,
 - την προβολή ατόμων με βίαια συμπεριφορά
 - τη χρήση αλκοόλ ή ναρκωτικών ουσιών,
 - τις καιρικές συνθήκες, ή την κακή διαίτησία,
 - την καθυστέρηση στην έναρξη του παιχνιδιού.

Αιτίες

Παράγοντες που εμπλέκονται :

- Σημασία του αγώνα, απογοήτευση
- Θεατές
- ✓ ποιότητα των θεατών
- ✓ φανατισμένη κερκίδα
- ✓ μη διαχωρισμός των θεατών των δύο ομάδων
- ✓ πολλά άτομα νεαρής ηλικίας

Η φύση του αθλήματος

Αιτίες

Αθλητές

Αυξημένη διέγερση, άγχος
Σωματική επαφή

Αιτίες

Προπονητές

Παράγοντες ομάδων

Ο ρόλος των ΜΜΕ

τα ΜΜΕ προβάλλουν συστηματικά και προάγουν τη βία και την επιθετικότητα στα σπορ:

- με κάλυψη και επανειλημμένη προβολή σκηνών επιθετικότητας
- με πορτρέτα αθλητών οι οποίοι διακρίνονται για την επιθετικότητά τους
- με τη χρήση σκηνών και φράσεων επιθετικότητας σε διαφημιστικά σποτ αγώνων
- με τη δημιουργία και προβολή «πολεμικού» κλίματος πριν από σημαντικούς αγώνες

Αιτίες

Ο ρόλος των ΜΜΕ

ΣΕ ΚΡΙΣΗ Ο ΠΑΟ - ΕΦΥΓΕ Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Όταν τα Άλεγαν οι Αγγελόπουλοι, κάποιοι γελάσαν

1,30 €

www.ChampionsDay.gr

ΣΗΜΕΡΑ 2 ΝΕΕΣ ΦΑΝΕΛΕΣ

πρωταθλητής

ΥΠΑΡΧΕΙ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ; ΒΟΜΒΑ ΣΤΟ ΝΤΕΡΜΠΙ ΔΙΟ ΤΟΝ ΠΑΟ, ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ

Διψασμένοι για πολλά γκολ

ΚΑΥΤΑ πιστόλια

ΜΗΤΡΟΓΛΟΥ 4 πασιλιές με τρεις ομάδες
έτοιμα για να καπνίσουν στο ΟΑΚΑ

ΤΣΙΜΠΟΥΡ 7+1 ρουκέτες κατά του ΠΑΟ

ΘΥΡΑ 7 Χωρίς ανάλυση «αφία σας, για μας, για όλους!»

Οι (π)ανίσχυροι υποψήφιοι! ΟΙ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΝΙΟΥ

Αυτά να περιμένετε την Κυριακή ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΛΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΠΡΕΣΒΗΣ

• Στην 27η θέση της ΟΥΕΦΑ
• ο θρύλος
• 67ος ο ΠΑΟ

ΓΑΥΡΟΣ

ΣΚΙΣΑΜΕ ΤΑ ΓΑΛΛΑΚΙΑ

Ο ΦΙΝΑΝΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΑΒΑΡΩΝΟΣ ΤΟΥ Α ΠΑΙΧΚΤΟΥ ΚΙΟΣΕΣ ΤΟΝ ΚΑΛΟΝΕΡΟ (3-2) ΚΑΙ ΤΟΝ «ΠΑΡΑ Α ΑΑ ΦΟΡΕΤΗ» ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΕΛΕΛΗΤΑΕ ΚΑΛΟ ΝΗΡΩΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΦΥΛΕ ΤΟΥΤΑΝ ΚΑΙ ΟΥΤΩΝΑΙΟΥ

KILLER

στην «πλατεία»!

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΘΕΤΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΚΑΔΗΜΙΕΣ

GENERATION next

ΣΠΟΡ next

ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, πελά, κανονικοί στίβος, μάθη, κορυφαία τένις, πινγκ πονγκ

Ο ΔΙΚΕΦΑΛΟΣ ΕΙΝΑΙ Η ΟΜΑΔΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΝΙΚΕΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΤΟ ΡΕΚΟΡ ΤΩΝ 24 ΕΤΩΝ

Ο ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΟ ΛΑΟ ΤΟΥ

η ΠΡΑΣΙΝΗ

www.prasini.gr

ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

Η «ΠΡΑΣΙΝΗ» ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ

www.prasini.gr

ΘΥΡΕΣ ΤΗ ΜΕΡΑ ΣΟΥ!

6	13	9	19	11	15
14	7	18	8	12	5

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΣΠΟΡΤ

«ΜΕΤΡΩΜΕ» ΤΗ ΒΟΛΛΑ ΕΥΡΩ

Η «σφραγίδα» του ΠΑΟΚτσή στην Πόλη!

Μήνυμα: «Προκρίθηκα και σας δείραμε»

Μια εβδομάδα μετά την τερατώδη πρόκληση του ΠΑΟΚ επί της Φτελιά, συνεχίζονται στο δικαστήριο οι αναλλαγές όρων μεταξύ ομάδων. Σχηματίζουν Μπασίκοι και Γαλακτοπαραί.

Ποτε από ποδόσφαιρο γίνονται «αποδοκιμασίες» στην Κυπριακή;

Μεταπολεμικά και Αιχμαλωτιστές ο ΠΑΟΚτσή αναδύεται από τα παλιανά γκαρνταρόβια, αλλά και από την κληρονομιά της Πρωτογενούς Ομάδας, της Φτελιάς από τον ποδοσφαιρικό χώρο της Πόλης.

ΚΑΥΤΑ ΠΙΣΤΟΛΙΑ

Ο ΠΑΟΚ ΕΙΝΑΙ Ο ΔΗΜΙΟΣ ΣΑΣ

Τα ΣΠΟΡ θυμούνται πώς οι διαιτητές εσώζαν τους Πειραιώτες από ταπεινώση επί μία 10ετία

ΤΙ ΣΥΖΗΤΗΣΑΝ ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΙΑ ΠΟΚΗΛΙΑΣ ΜΗΝΑΡΧΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΥΡΑ ΚΙΝΗΜΕΝΟΥΣ ΟΠΑΔΟΥΣ

ΜΗΝΥΜΑ ΝΙΚΗΣ ΕΣΤΕΙΝΑΙ ΚΙΣΕ ΚΑΛΟΤΕΣ ΣΤΑΦΗΛΙΑΣ ΣΕ ΕΚΑΘΕΜΙΑ ΚΟΡΦΟΥ ΤΟΥ ΠΑΟΚ

ΕΠΟΧΗ ΤΣΙΠΤΑΚΟΦ
Ο ΡΙΣΟΣ ΑΝΑΚΟΝΔΙΘΗΚΕ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΕ ΔΕΛΤΑΙΣ ΤΩΝ ΤΑΕ

ΠΑΝΙΚΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟ ΠΩΣ ΑΛΛΑΞΕ ΤΟΝ ΠΑΠΠΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΝΤΑΛΟ

ΠΕΡΙΝΑ ΕΣΤΕΙΝΕ ΚΑΙ Ο ΚΙΣΤΑΛ ΜΑΣΕΣ

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙ

ΑΕΒΙΝΓΚΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΕΣΤΙΚΑ ΥΠΟΚΛΙΝΟΜΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Η μεγαλύτερη ομάδα όλων των εποχών έγινε η ποσειά των κοσμοκράτορα Βασιλιά Προσθήματα και ΣΠΟ στην μεγαλύτερη ιστορία της

ΚΑΡΥΔΑΤΟΙ ΕΠΙΒΗΤΟΡΕΣ

ΣΤΗ ΜΕΤΑΜΕΣΟΚΟΡΥΦΑ ΤΡΟΧΑΛΟΠΟΥ ΑΝΕΡΧΕΤΕ ΠΛΗΘ ΛΑΟ ΣΤΡΕΣ

ΣΑΣ ΞΕΣΚΙΣΑΜΕ ΜΕΣ ΣΤΟ ΠΑΛΕ!

Οργανισμός με τα χρόνια Έκρηξη τα μεθόρια έσφαξα τον εθνικό αθλητισμό, τον κοσμοκράτορα και το επισημοκό στο κορμί

ΧΩΡΙΣ ΣΑΛΙΟ ΣΤΟ ΞΕΚΙΝΟ

Αγγελόπουλοι, σπίασ σας!

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

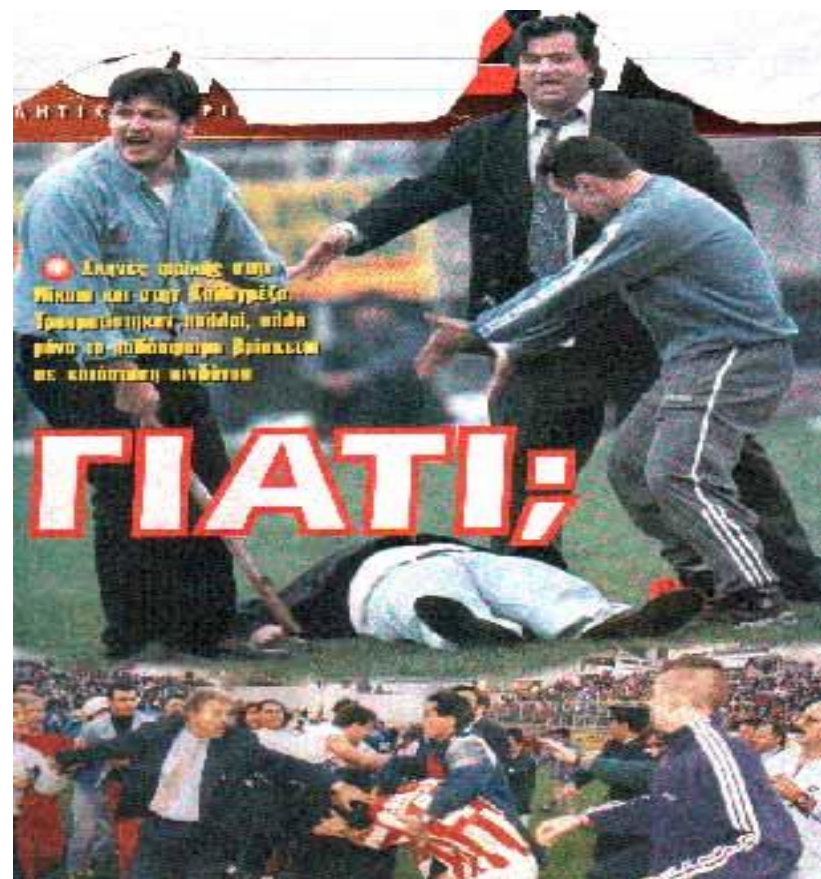
Για τον αθλητή

- Μειωμένη απόδοση – αυξημένη διέγερση, μειωμένη αυτοσυγκέντρωση
- Πιθανότητα τιμωρίας

Πιο σοβαρές Συνέπειες

ΣΑΝ ΣΗΜΕΡΑ.....26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Τι μέτρα μπορούμε να λάβουμε;

- Γνώση και τήρηση των κανόνων
- Μη ανοχή της επιθετικότητας από τους αθλητές
- Αυστηρή τιμωρία, όταν χρειάζεται
- Απαγόρευση του αλκοόλ στα γήπεδα
- Να ενθαρρύνεται η επικοινωνία μεταξύ των μελών αντίπαλων ομάδων από τους προπονητές και τους μάνατζερ.
- Οι εκδηλώσεις επιθετικότητας των θεατών πρέπει να αντιμετωπίζονται γρήγορα και σοβαρά.
- Αυστηρή νομοθεσία που θα απαγορεύει επικίνδυνες δηλώσεις και συμπεριφορές αθλητών, παραγόντων, πολιτικών προσώπων, ή των MME που τα προβάλλουν.
- Αύξηση του αριθμού των διαιτητών, της χρήσης τεχνολογικών μέσων και της εκπαίδευση διαιτητών και θεατών στους κανονισμούς
- Οι παράγοντες που συντηρούν κερκίδες, πρέπει να καταλάβουν ότι μόνο κακό κάνουν στις ομάδες τους.

Τι μέτρα μπορούμε να λάβουμε;

Στρατηγικές ελέγχου των συναισθημάτων για τους αθλητές

- Δίδαξε τους αθλητές να αντιμετωπίζουν την αποτυχία
- Δίδαξε τους αθλητές να αγνοούν καταστάσεις μέσα στο παιχνίδι (πχ. αν τους βρίσει ένας αντίπαλος)
- Δίδαξε τους αθλητές πώς να αντιμετωπίζουν τις αποφάσεις του διαιτητή
- Χρήση αυτο-ομιλίας («χαλαρά», «ήρεμα»)
- Ασκήσεις χαλάρωσης (άσκηση αναπνοής)

Τι μέτρα μπορούμε να λάβουμε;

καλλιέργεια αθλητικής παιδείας

Τύποι επιθετικής συμπεριφοράς εντός αγωνιστικού χώρου

https://www.youtube.com/watch?v=-_2rjocv-Jo

Είναι αυτό επιθετική συμπεριφορά;

Ηθικά Ζητήματα

Ποια είναι τα όρια αθλητικής και αντιαθλητικής συμπεριφοράς;

Είναι ηθικό να σπρώξω σκόπιμα τον αντίπαλό μου για να κερδίσω πλεονέκτημα στη φάση;

Τύποι επιθετικής συμπεριφοράς εντός αγωνιστικού χώρου

<https://www.youtube.com/watch?v=6hxxf4ztTpl>

Τύποι επιθετικής συμπεριφοράς

- **Εχθρική Επιθετικότητα (Hostile aggression):** Δράση με πρόθεση για βλάβη του άλλου, ύπαρξη θυμού. Πρωταρχικός σκοπός του ατόμου, είναι ο τραυματισμός ενός άλλου ατόμου και όχι να κερδίσει πλεονέκτημα στο παιχνίδι.
- **Συντελεστική Επιθετικότητα (Instrumental aggression):** Δράση με πρόθεση για βλάβη του άλλου. Η πρόθεση του ατόμου είναι και πάλι να βλάψει ένα άλλο άτομο, αλλά με στόχο να πραγματοποιηθεί κάποιος εξωτερικός σκοπός (χρήματα, νίκη, κύρος, κ.λ.π.). (πχ Ένας ποδοσφαιριστής κάνει ένα αντιαθλητικό τάκλιν για να μην περάσει ο επιθετικός και βάλει γκολ).
- **Δυναμική συμπεριφορά (Assertive behaviour).** Όταν παίζεις δυναμικά για να κερδίσεις πλεονέκτημα στο παιχνίδι, αλλά σύμφωνα με τους κανόνες του παιχνιδιού και δεν έχεις σκοπό να προκαλέσεις τραυματισμό

?

Todd Bertuzzi–Steve Moore, 2004

Βιβλιογραφία

- Fields, S. K., Collins, C. L., & Comstock, R. D. (2007). Conflict on the courts: A review of sports-related violence literature. *Trauma, Violence, & Abuse*, 8(4), 359-369.
- Loeber, R., & Hay, D. (1997). Key issues in the development of aggression and violence from childhood to early adulthood. *Annual review of psychology*, 48(1), 371-410.
- Nucci, C., & Young-Shim, K. (2005). Improving socialization through sport: An analytic review of literature on aggression and sportsmanship. *Physical Educator*, 62(3), 123.
- Sønderlund, A. L., O'Brien, K., Kremer, P., Rowland, B., De Groot, F., Staiger, P., ... & Miller, P. G. (2014). The association between sports participation, alcohol use and aggression and violence: A systematic review. *Journal of science and medicine in sport*, 17(1), 2-7.
- Tenenbaum, G., Singer, R. N., Stewart, E., & Duda, J. (1997). Aggression and violence in sport: An ISSP position stand. *The sport psychologist*, 11(1), 1-7.